

i 1300 bestemmes det i et kongelig gavebrev til fordel for kannikerne ved Oslo Mariakirke, at et eksemplar av brevet skulde opbevares paa Akersnes, et andet i kirken selv. Senere i Middelalderen nævnes arkivet paa Akershus enkelte gange.

Imidlertid er der kun faa rester igjen av det gamle arkiv; 6 kister og 2 mindre skrin med diplomer, som nævnes i en registratur av 1622, og som dengang befandt sig i en muret hvælving paa slottet, er senere forsvundet.

Alle de forskjellige embedsmyndigheter, som efterhaanden fik sæte i Christiania, hadde sine arkiver opbevaret paa Akershus. Statholderskapets arkiv er bevaret fra midten av det 17de aarhundrede. Nogen fast arkivar fandtes der imidlertid ikke, og arkivsakerne befandt sig i stor uorden. Der blev i løpet av det 18de aarhundrede gjort flere skridt til en forbedring av forholdene. Alene en midlertidig ansat arkivar, Carl Deichmann Møller, utførte i slutten av aarhundredet et mere betydningsfuldt arbeide; han var baade beskjæftiget med at ordne og registrere arkivet. Men selv lenge efter 1814 vedblev dets tilstand at være alt andet end tilfredsstillende. Det hørte efter statsforandringen under Finantsdepartementet, og blev bestyret først av en, senere av to av dettes embedsmænd, som utførte det allernødvendigste arbeide. En meget væsentlig tilvekst fik man, da der i 1820—1822 fra Danmark blev avleveret omtrent 1100 sækker og flere kasser arkivsaker. I 1822 blev ogsaa de militære arkiver, som tidligere hadde hat sit eget lokale paa Akershus og været særskilt bestyret, indlemmet i Riksarkivet. I 1840 blev Riksarkivet oprettet som et eget kontor i Finantsdepartementet. Dets første bureauchef, Henrik Wergeland, tiltraadte sin stilling 1. januar 1841. Han hadde ved sin side først 2, senere 4 assistenter; den mest bekjendte av dem var personalhistorikeren Bernt Moe. Arkivet blev fra 1846 henlagt som et kontor under Kirkedepartementet. I 1875 blev det utskilt og gik over til at være en selvstændig institution.

Paa Akershus var arkivet for en væsentlig del anbragt i vestfløiens nederste etage, »en liden, og det den absolut sletteste, del af slottet». Det fremhæves at samtlige lokaler i forskjellige henseender var uhensigtsmessige. Det bedste rum var slottets gamle kjøkken, som var blevet indrettet til arkivlokale i anledning av avleveringen fra Danmark. I det 9 alen høie værelse maatte man imidlertid benytte stiger.

Foruten Akershus hadde man ved midten av aarhundredet to andre lokaler til opbevaring af Riksarkivets papirer. Det ene befandt sig i den daværende departementsbygning, paa hjørnet av Prinsens og Dronningens gate. Her hadde tidligere Generalitets- og kommissariatskollegiet hat sin plads.